

en Klage til højere Dyrighed raades Bod derpaa. At Vedtagelsen af dette Forslag skulde være til Ginder for Dannelsen af Foreninger, kan jeg paa ingen Maade autage, da saadanne Foreninger jo ligesaa vel som den enkelte Mand kunne henvende sig med Klager til Dyrigheden. Med Hensyn til det sidste Punktum skal jeg gjøre opmærksom paa, at efter første Punktum er ingen kompetent Sagsøger uden den, der selv driver Næring, men at hverken Laug, eller Corporationer drive Næring eller, efter hvad der er vedtaget om Actieselskaber eller Interessentskaber, kunne faae Lov dertil.

N. Sage: Jeg skal understøtte det ærede Medlems Forslag og ikke lade mig affrække derfra ved det, den ærede Ordfører anførte om den Forventning, han har om den megen Nytte, som de nye Foreninger, der i Fremtiden ville danne sig, kunde udrette. Dersom et af deres vigtigste Formaal skal være at paatale uberettigede Næringsbrug og Overtrædelse af disse Bestemmelser, saa lover jeg mig ikke nogen stor Nytte af dem. Jeg stemmer især for Endringsforslaget, fordi jeg troer, at det noget vil bidrage til at affukke det elendige Angiveri af saadanne smaa Overtrædelser, som det dog vil være vanskeligt at forebygge.

J. N. Hansen: Udvalgets Fleertal har stillet et Forslag, som gaaer ud paa, at den Sætning, som findes i § 86, under Nr. 2, og som lyder saaledes: „ulovlige Foreninger blandt Svendene om at forlade Arbejdet“, skal udgaae. Grunden dertil er ikke den, at Udvalget af denne Sætning vil forandre Noget i, hvad der for Diebliffet er ulovligt, da den kun er indført her som et Exempel. Det er Tilfældet nu, at det er en Lovovertrædelse af

Svendene at slutte Foreninger om at forskaffe sig en højere Arbejdsløn ved at udtale, at de ellers vilde forlade Arbejdet. Det er ellers Noget, som i og for sig aldeles ikke er ulovligt, det er Noget, som er lovligt og er brugt her for ikke mange Aar tilbage af Andre, som ikke ere Svende, og hvor der ikke var noget Laug; men hvor der er et Laug, er det lovstridigt af Svendene at forene sig om at forskaffe sig en højere Arbejdsløn. Derimod er der ikke nogen Bestemmelse imod, at Mestrene kunne forene sig om ikke at ville give højere end saa og saa Meget i Arbejdsløn; det staaer dem frit for efter de nugældende Lovbestemmelser, og de forandres ikke ved denne Lov. Det forekommer mig imidlertid, at man maa erkende, hvilket jeg ogsaa troer, at de Fleste ville gjøre, at dette er en af de Bestemmelser, der maae blive forandrede ved en følgende Lov, og en saadan Lov har den ærede Indenrigsminister ogsaa i Udvalget udtalt, at der rimeligvis vilde komme, endogsaa førend Dvergangstiden er udloben, som nærmere skulde regulere Forholdet imellem Mestere og Svende. Men, gaaer man ud fra, at ved en saadan Lov vil det ikke blive erklæret for ulovligt, at Svendene danne Foreninger ogsaa i den her berørte Retning, da forekommer det mig ønskeligt, da man, uden at skade Meningen i hele denne Paragraph, kan gjøre det, at lade dette Exempel udgaae; thi skulde man om nogle faa Aar faae en Lovbestemmelse, angaaende Forholdet imellem Mester og Svende, der ikke længer betragter det her berørte Forhold som ulovligt, da vilde det jo ikke være paa sin Plads i denne Lov, at et saadant Exempel var paaberaabt som ulovligt, naar det ikke længere var det. Det er disse Grunde, der have bevæget Fleertallet til at foreslaae, at den omhandlede Sætning skulde gaae ud.